

Ifølge liste

Deres ref
201700703

Vår ref
24/2754-

Dato
30. september 2026

Vedtak i klagesak om avslag på konsesjonssøknad for Davvi vindkraftverk – Grenselandet AS

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fattet 20. januar 2026 vedtak om avslag på søknad om konsesjon til å bygge, eie og drive Davvi vindkraftverk i Lebesby kommune. Avslaget er påklaget av tiltakshaver Grenselandet AS (heretter Grenselandet). NVE har oversendt saken til departementet for endelig avgjørelse.

Sakens bakgrunn

Grenselandet sendte 12. mai 2017 melding om Davvi vindkraftverk med tilhørende nettilknytning. Vindkraftverket var planlagt med en installert effekt på inntil 800 MW, med mellom 100 og 267 vindturbiner i planområdet. Anslått årlig produksjonen er om lag 2,7 TWh. NVE fastsatte utredningsprogram 17. oktober 2018 etter offentlig høring høsten 2017. Grenselandet sendte deretter inn konsesjonssøknad med tilhørende konsekvensutredninger 15. november 2019. Grenselandet sendte inn oppdatert konsesjonssøknad både 17. juni 2022 og 15. august 2022. Konsesjonssøknaden har ikke blitt sendt på høring.

Under henvisning til regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark, kunngjorde NVE i august 2023 at direktoratet ville prioritere saker i Finnmark høyt. Med ønske om å gjennomføre en samlet prosess for behandling av saker om nettanlegg og kraftproduksjon i Finnmark, gikk NVE i oktober 2023 ut med oppfordring om at potensielle tiltakshavere innen 17. november 2023 varslet NVE om modne prosjekter for ny kraftproduksjon i regionen. I januar 2024 ba NVE alle tiltakshavere som ønsket å bli vurdert i den samlede prosessen, om å sende inn formelle meldinger om ny kraftproduksjon innen 22. april 2024. I samme pressemelding uttalte NVE at den begrensede kapasiteten i strømmettet i regionen kun gjør det mulig å

bygge enkelte nye kraftprosjekter i Finnmark, og at man derfor så tidlig som mulig ønsket å prioritere hvilke prosjekter som skulle behandles videre i denne runden.

Siden Grenselandet allerede hadde sendt inn konsesjonssøknad med tilhørende konsekvensutredninger, bekreftet NVE i e-post av 20. mars 2024 at det ikke ville bli etterspurt ytterligere informasjon eller endringer i prosjektet i forkant av fristen 22. april 2024.

NVE kunngjorde 24. juni 2024 hvilke vindkraftprosjekter som ville bli prioritert for videre behandling. NVE opplyste i eget brev av samme dato til Grenselandet, at Davvi vindkraftverk ikke ville bli prioritert i den videre prosessen i Finnmark. For nærmere informasjon om saksgangen rundt NVEs beslutning om å stille søknaden i bero, vises det til departementets vedtak av 25. mars 2025, hvor departementet konkluderte med at det ikke var klagerett på NVEs beslutning av 24. juni 2024 om å nedprioritere Davvi vindkraftverk.

NVE varslet i november 2025 Grenselandet om at konsesjonssøknaden for Davvi ville bli avslått. Grenselandet og andre berørte aktører fikk anledning til å uttale seg til varselet. NVE fattet 20. januar 2026 vedtak om avslag i saken. NVE begrunnet avslaget med at de negative konsekvensene for sammenhengende naturområder med urørt preg og samisk kultur og tradisjonell bruk av området klart oversteg fordelene med tiltaket.

Etter å ha fått innvilget utsatt klagefrist, påklaget Grenselandet ved Advokatfirmaet Thommessen AS NVEs avslag, jf. klage av 3. mars 2026. NVE vurderte klagen, men fant ikke grunn til å endre sitt vedtak. NVE oversendte klagen til departementet for endelig avgjørelse i brev av 27. mars 2026 i tråd med forvaltningsloven § 33.

Klagen, NVEs klageoversendelsesbrev og de øvrige innkomne merknadene i saken er tilgjengelige i sin helhet i saksdokumentene. Departementet gjengir i det følgende hovedanførselene.

Klagen

Grenselandet ber om at departementet opphever eller omgjør NVEs vedtak om avslag. For en nærmere beskrivelse av klageanførselene, viser departementet til klagen og NVEs oversendelse. Grenselandets hovedanførsler kan oppsummeres som følger:

Avslag på en konsesjonssøknad før søknaden har vært på høring medfører at konsesjonsmyndigheten mister en sentral del av sitt beslutningsgrunnlag. Dette utgjør et markert avvik fra den ordinære konsesjonsprosessen. Terskelen for å unnlate høring skal være høy.

NVEs beslutningsgrunnlag er ikke forsvarlig. NVE bygger i stor grad avslaget på subjektive og skjønnsmessige kriterier som vanskelig lar seg etterprøve, men legger ingen vekt på de fordelaktige sidene ved prosjektet. Videre har ikke NVE gjort en sammenligning av Davvi med de øvrige vindkraftprosjektene i Finnmark.

NVEs klageoversendelse

I klageoversendelsen av 27. mars 2026 fastholder NVE at det er rettslig grunnlag etter energiloven § 2-2 femte ledd for å unnlate kunngjøring og høring av søknaden. NVE mener at innholdet i søknaden med tilhørende konsekvensutredning gir tilstrekkelig grunnlag for å avslå denne.

Grenselandet kommenterte NVEs oversendelse i brev av 28. april 2026 til departementet. Grenselandet opprettholder standpunktet om at NVE ikke hadde hjemmel til å avslå søknaden uten å sende den på høring.

Øvrige innkomne merknader

Deatnogátte Sámiid Searvi – Tanabredda Sameforening (DGSS)

Deatnogátte Sámiid Searvi (DGSS) har i brev av 9. april 2026 uttrykt at de i all hovedsak er enig i NVEs vurderinger og begrunnelser for avslaget. I brevet beskriver DGSS blant annet historiske og geografiske forhold, samisk kulturutøvelse og forvaltning av området, og følgerne Davvi vindkraftverk vil ha dersom det etableres. Etter DGSS' syn har departementet tilstrekkelig informasjon i saken. DGSS ber om at departementet opprettholder NVEs avslag.

Folkeaksjonen mot Davvi vindkraftverk

Folkeaksjonen mot Davvi vindkraftverk har i brev av 20. april 2026 kommentert Grenselandets klage. Foreningen mener klagen inneholder en rekke faktafeil og udokumenterte påstander. Etter foreningens syn bygger klagen på feil premisser. Foreningen kommenterer blant annet at området er viktig for reindrift, at prosjektet er svært omstridt, at det er registrert kulturminner både innenfor planområder og i nærliggende områder, og at planområdet inngår i Norges nest største INON-område. Foreningen støtter NVEs avslag på konsesjonssøknaden.

Lágesduottar reinbeitedistrikt

Lágesduottar reinbeitedistrikt ved Advokatfirmaet Brønner & Co DA har i brev av 12. mai 2026 uttalt at NVEs vedtak om å avslå søknaden er riktig. Reinbeitedistriktet mener NVE korrekt har lagt til grunn at hjemmelen for tidlig avslag i vindkraftsaker var ny ved lovendringene som trådte i kraft 1. juli 2025. Reinbeitedistriktet omtaler videre både NVEs saksbehandling, kraft- og industriløftet i Finnmark, vindkraftverkets innvirkning på søndre del av Laksefjordvidda som et større, villmarkspreget område, og vindkraftverkets påvirkning på Rásttigáisá som et hellig fjell. Etter reinbeitedistriktets oppfatning er skadevirkningene på reindriften godt nok dokumentert til at også dette er tilstrekkelig grunn til å avslå konsesjonssøknaden.

Grenselandets merknader til Lágesduottar reinbeitedistrikt

Grenselandet sendte 9. juni 2026 inn merknader til uttalelsene fra Lágesduottar reinbeitedistrikt. Grenselandet gir uttrykk for sitt syn på hjemmelsgrunnlaget for å avslå konsesjonssøknaden uten kunngjøring og høring. Videre kommenteres reinbeitedistriktets uttalelser om bruken av INON og betydningen av Rásttigáisá som hellig fjell, samt forholdet

til reindrift. Grenselandet fastholder sitt syn på behovet for å sende konsesjonssøknaden på høring.

Sametinget

Sametinget har i brev av 5. juni 2026 vist til tidligere uttalelser om at Davvi vindkraftverk vil berøre samisk reindrift, utmarksbruk og samiske kulturminner sterkt negativt, herunder kulturlandskap med åndelige verdier. Sametinget mener tiltaket vil ha negative konsekvenser for samiske næringer og kulturutøvelsen i området, samt bidra til et press mot den samiske kulturen i store deler av Øst-Finnmark. Sametinget viser videre til at de varslet innsigelse mot områderegulering for Davvi vindkraftverk også uavhengig av om det oppnås fritt forhåndsinformert samtykke fra direkte berørte reinbeitedistrikter eller annen samisk utmarksbruk i området. Sametinget mener NVEs avslag er riktig.

Departementets vurdering

Klagen fra Grenselandet er rettidig, og tilfredsstillende de øvrige vilkårene for å klage etter forvaltningsloven kap. VI. Departementet skal i klagesaksbehandlingen vurdere de synspunktene klageren kommer med og har kompetanse til å prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd.

Utgangspunktet er at en konsesjonssøknad som tilfredsstillende gjeldende krav i lov, forskrift og eventuelt utredningsprogram, skal kunngjøres og sendes på høring før den kan avgjøres av konsesjonsmyndigheten. Plikten til kunngjøring og høring av konsesjonssøknader følger av energiloven § 2-2 femte ledd første punktum. Formålet med kunngjøring og høring er å bedre kunnskapsgrunnlaget og myndighetenes saksbehandling og sikre berørte interesser og allmennheten rett til informasjon og mulighet for medvirkning før vedtaket fattes. Konsesjonsmyndighetens plikt til kunngjøring og høring er også en rettssikkerhetsgaranti for søkeren.

Plikten til kunngjøring og høring må ses i sammenheng med forvaltningens utredningsplikt, jf. forvaltningsloven § 17 første ledd. Utredningsplikten etter forvaltningsloven er relativ, og avhenger av sakens karakter og de relevante spørsmålene i saken, jf. HR-2017-2376-A avsnitt 33-36. Ved klagebehandlingen skal departementet påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 33 femte ledd, jf. første ledd, jf. § 17. Ved avgjørelsen av en konsesjonssøknad etter energiloven § 3-1, er de beslutningsrelevante forholdene de som er nødvendig for å vurdere om fordelene ved tiltaket overstiger skadene og ulempene, jf. energiloven § 1-2.

Det følger av energiloven § 2-2 femte ledd femte punktum at kunngjøring og høring kan unnlates «når det er klart at søknaden vil bli avslått, eller det av andre grunner finnes unødvendig». Terskelen for unnlatelse er høy. Ordlyden i bestemmelsen ble endret med virkning fra 1. juli 2025, men det var også før dette anledning til å unnlate kunngjøring og høring av konsesjonssøknader som åpenbart ville få avslag etter daværende § 2-1 sjette ledd tredje punktum og sjuende ledd tredje punktum, jf. Prop. 43 L (2024-2025) pkt. 4.4.4.

Ordlyden «klart» i § 2-2 femte ledd femte punktum må ses i sammenheng med den tilsvarende formuleringen i § 2-1 annet ledd for tidlig avslutning av saker på meldingsstadiet. Ordlyden «klart» innebærer et relativt strengt beviskrav (kvalifisert sannsynlighetsovervekt), og det må foreligge tilstrekkelig kunnskap på beslutningstidspunktet om de faktiske forholdene som begrunner avslaget.

Etter departementets vurdering er det ikke tilstrekkelig sannsynliggjort at det er «klart» at Grenselandets søknad vil bli avslått, slik at kunngjøring og høring av søknaden kunne unnlates. Etter departementets syn er det ikke klart at hensynet til sammenhengende naturområder med urørt preg og samisk kultur og tradisjonell bruk i seg selv kan begrunne et avslag på søknaden uten at dette utredes og vurderes nærmere. Andre beslutningsrelevante forhold, herunder hvilke fordeler tiltaket kan innebære, er ikke belyst på en slik måte at departementet kan gjøre en forsvarlig avveining av fordelene og ulempene med tiltaket, jf. § 1-2. Departementet har lagt til grunn at NVE har adgang til å prioritere mellom vindkraftprosjektene i Finnmark, jf. brev av 26. juni 2025. Departementet mener imidlertid at det ikke var rettslig grunnlag for å avslå søknaden uten kunngjøring og høring etter § 2-2 femte ledd femte punktum.

Etter forvaltningsloven § 34 fjerde ledd kan klageinstansen selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling. På bakgrunn av departementets konklusjon om at vilkårene for å unnlate kunngjøring og høring ikke er oppfylt, må NVEs avslag oppheves. Dette innebærer at søknaden sendes tilbake til NVE for ny behandling. Departementet presiserer at man med dette ikke har tatt stilling til utfallet i den konkrete konsesjonsvurderingen.

Vedtak

NVEs vedtak av 20. januar 2026 om avslag på søknad om konsesjon til å bygge, eie og drive Davvi vindkraftverk oppheves.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Tollef Taksdal (e.f.)
avdelingsdirektør

Ole Henrik Olsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Advokatfirmaet Brønner & Co DA
Deatnogátte Sámiid Searvi – Tanabredden Sameforening
Folkeaksjonen mot Davvi vindkraftverk
Deanu Gielda / Tana kommune
Sametinget
Finnmark fylkeskommune
Lebesby kommune

Adresseliste

Advokatfirmaet Thommessen AS	Postboks 1484 Vika	0116	OSLO
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstuen	0301	OSLO